

Varautumisen ja väestönsuojelun johtamisen palvelujen
yksikkö

12.6.2024

Väestönsuojaohje pelastuslaitoksen asiakkaille

Perusteet	Sotepe -toimialan toimintasäntö 5.1.2023, luku 12.1
Soveltamisala	Helsingin kaupungin pelastuslaitos ja sen asiakkaat
Voimaan tulo	1.7.2024
Julkisuus	Julkinen
Kumoamistiedot	Kumoaa ohjeen Väestönsuojaohje pelastuslaitoksen asiakkaille/18/17/HAKE/26.05.2017
Laatija	Varautumisen ja väestönsuojelun johtamisen palvelujen yksikkö
Lisätietoja	Yksikön päällikkö Petri Parviainen

1. Ohjeen tarkoitus ja perusteet

Tämä ohje on tarkoitettu kiinteistöjen vastuuhenkilöiden avuksi. On hyvä huomioida, että lailla ja eri säädöksillä asetetaan ainoastaan turvallisuuden minimitaso. Tämä taso voidaan aina ylittää.

Tähän ohjeeseen on koottu eri väestönsuojatyypeille asetetut vaatimukset. Pelastuslain (379/2011) mukaan uudisrakentamisen yhteydessä tulee rakentaa rakennukseen tai sen läheisyyteen väestönsuoja, jonka suuruudeltaan voidaan arvioida riittävän rakennuksessa asuvia, pysyvästi työskenteleviä tai muutoin oleskelevia henkilöitä varten. Väestönsuoja on rakennettava rakennusta tai samalla tontilla tai rakennuspaikalla olevaa rakennusryhmää varten, jos sen kerrosala on vähintään 1200 m² ja siinä asutaan tai työskennellään tai oleskellaan muutoin pysyvästi. Väestönsuojaa ei tarvitse rakentaa, mikäli samalla tontilla tai sen läheisyydessä on jo valmiiksi rakennettu väestönsuoja, joka täyttää laskennallisesti uuden rakennuksen väestönsuojapaikkamäärän.

Rakentamisluvan myöntävä viranomainen voi pelastusviranomaista kuultuaan yksittäistapauksessa myöntää vapautuksen laissa säädetystä väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta, jos väestönsuojan rakentamisesta aiheutuu tavanomaista huomattavasti korkeampia rakentamiskustannuksia suhteessa asianomaisen rakennuksen rakentamiskustannuksiin tai väestönsuojan rakentaminen ilman suuria teknisiä vaikeuksia ei käy päinsä.

Rakentamisluvan myöntävä viranomainen voi pelastusviranomaista kuultuaan myöntää poikkeuksen tämän lain nojalla säädetystä väestönsuojaa koskevista teknisistä vaatimuksista tai koko- ja

Varautumisen ja väestönsuojelun johtamisen palvelujen
yksikkö

12.6.2024

sijaintivaatimuksesta, jos siihen on perusteltu syy eikä poikkeuksen tekeminen olennaisesti heikennä suojautumismahdollisuuksia.

Rakentamisluvan myöntävä viranomainen voi pelastusviranomaista kuultuaan myöntää vapautuksen väestönsuojien rakentamisesta tietyllä alueella, jos siellä pelastusviranomaisen arvion mukaan on ennestään riittävä määrä suojapaikkoja tai väestön suojaaminen on turvattu muulla tavoin.

Väestönsuojan rakentamisessa ja varustamisessa käytettäville laitteille ja tuotteille asetettavista vaatimuksista, laitteisiin tehtävistä merkinnöistä sekä laitteiden mukana toimitettavista tiedoista ja ohjeista säädetään Valtioneuvoston asetuksella väestönsuojan laitteista ja varusteista (406/2011)

Yleiset vaatimukset väestönsuojista lainsäädännön nojalla ovat: suoja tulee saada käyttökuntoiseksi 72 tunnissa, suojan osastointiin ei saa tehdä osastointia heikentäviä muutoksia. Väestönsuojan laitteiden toimintakunnon varmistamiseksi ne tulee tarkastaa ja huoltaa vähintään 10 vuoden välein. Laitteiden toiminnan tarkastuksesta tulee laatia tarkastuspöytäkirja, johon tehdään merkinnät suoritetuista tarkastuksista laitekohtaisesti. Tarkastuspöytäkirja on pyydettyä esitettävä pelastusviranomaiselle.

Lisäksi suojassa tulee olla tarvittavat materiaalit suojan käyttökuntoon laittamiseksi, suojautumiseksi sekä uloskaivautumiseen sortumatilanteessa. Rakennuksen pelastussuunnitelmassa tulee olla suunnitelma väestönsuojan käyttökuntoon laittamiseksi 72 tunnissa. Pelastuslaitos suosittelee nimeämään ja kouluttamaan väestönsuojalle väestönsuojanhoitajan.

Jos rakennuksessa, jossa on väestönsuoja, tehdään rakentamislain 42 §:n 3 momentin mukainen rakennuksen rakentamiseen verrattavissa oleva korjaus- tai muutostyö tai käyttötarkoituksen muutos, myös väestönsuoja on kunnostettava siten, että se täyttää soveltuvin osin väestönsuojan teknisiä yksityiskohtia koskevat nykyiset vaatimukset.

2. Sisällysluettelo

1.	Ohjeen tarkoitus ja perusteet.....	1
2.	Sisällysluettelo	2
3.	Suojatyypit	3
3.1	UUODEN 1951 PÄÄTÖSTEN MUKAISET SUOJAT	3
3.2	UUODEN 1954 PÄÄTÖSTEN MUKAISET VÄESTÖNSUOJAT	3
3.3	UUODEN 1959 PÄÄTÖSTEN MUKAISET B- JA C-LUOKAN SUOJAT	4
3.4	UUODEN 1963 PÄÄTÖSTEN MUKAISET B- JA C-LUOKAN SUOJAT	6
3.5	UUODEN 1971 PÄÄTÖSTEN MUKAISET S1-LUOKAN TERÄSBETONISUOJAT.....	9
3.6	UUODEN 1986 NORMIEN MUKAISET S1-LUOKAN TERÄSBETONISUOJAT	11
3.7	UUODEN 1991 PÄÄTÖSTEN MUKAISET K- JA S1-LUOKAN TERÄSBETONISUOJAT	12
3.8	UUODEN 2001 ASETUSTEN MUKAISET K- JA S1-LUOKAN TERÄSBETONISUOJAT	15
3.9	UUODEN 2011 ASETUSTEN MUKAISET S1-LUOKAN TERÄSBETONISUOJAT	18
3.10	UUODEN 2011 ASETUSTEN MUKAISET S2-LUOKAN TERÄSBETONISUOJAT	19
4.	Väestönsuojien käyttö normaaliaikana	20
5.	Ohjeelliset väestönsuojan materiaalit.....	20
6.	Yleinen ohje suojan tiiveyden tarkastamiseen	21
7.	Ohjeellinen väestönsuojan käyttöönottosuunnitelma.....	22

Varautumisen ja väestönsuojelun johtamisen palvelujen
yksikkö

12.6.2024

8. Muuta 23

3. Suojatyypit

3.1 VUODEN 1951 PÄÄTÖSTEN MUKAISET SUOJAT

Helsingissä toteutettavan tulkinnan mukaan, ennen vuotta 1951 valmistuneita väestönsuojia ei käsitellä lain tarkoituksena väestönsuojina, sillä niiden suojaustaso ei täytä riittävästi väestönsuojille nykyisin asetettuja vaatimuksia, eikä niitä voida kohtuullisin kustannuksin sellaisiksi muuttaa. Vuosina 1951–1955 on Helsinkiin valmistunut väestönsuojia julkisiin rakennuksiin ja niihin sovelletaan vähimmäisvaatimuksina Sisäasiainministeriön teknillisiä määräyksiä (2554/51).

Näissä suojissa tulee olla käymälä jokaista alkavaa 50 suojautujaa kohden. Käymälä voi olla myös kuivakäymälä. Jos väestönsuojassa ei ole kiinteää vesipistettä, tulee suojassa olla varavesisäiliöitä siten, että vettä riittää vähintään 10 litraa suojautujaa kohden.

Säädösperusta:

Sisäasiainministeriön teknillisiä määräyksiä (2554/51).

3.2 VUODEN 1954 PÄÄTÖSTEN MUKAISET VÄESTÖNSUOJAT

Näitä suojia rakennettiin 1.1.1955-30.6.1959 välisenä aikana. Tämän tyyppisissä suojissa on kiinteästi rakennettu sulkuhuone. Vuoden 1954 mukaisissa asuintaloissa olevissa väestönsuojissa ilmanvaihto on pääsääntöisesti painovoimainen, jolloin siinä ei ole erillistä ilmanvaihtokoneistoa. Suojassa tulee olla käymälä, joka voi olla myös kuivakäymälä. Jos väestönsuojassa ei ole kiinteää vesipistettä, tulee suojassa olla kiinteästi rakennettu vesisäiliö, jonka tilavuus tulee olla vähintään 5 litraa suojapaikkaa kohden.

Vuoden 1954 määräysten mukaisissa väestönsuojissa tulee olla tarvittavat materiaalit suojan käyttökuntoon laittamiseksi, suojautumiseksi sekä uloskaivautumiseen sortumatilanteessa. Suoja on pidettävä sellaisessa kunnossa, että se saadaan käyttökuntoiseksi 72 tunnissa.

Säädösperusta:

Väestönsuojelulaki (374/1939),

Pelastuslaki (379/2011),

Valtioneuvoston päätös väestönsuojelun yleissuunnitelman muuttamisesta (342/1954) sekä

Sisäministeriön päätös uudisrakennusten yhteydessä rakennettavista talon ja työpaikan väestönsuojista (429/1954).

Varautumisen ja väestönsuojelun johtamisen palvelujen
yksikkö

12.6.2024

3.3 VUODEN 1959 PÄÄTÖSTEN MUKAISET B- JA C-LUOKAN SUOJAT

B-luokan suojat

Näitä suojia rakennettiin 1.7.1959-1.10.1963 välisenä aikana. Suoja on tarkoitettu 150-300 henkilölle. Tämän tyyppisissä suojissa on kiinteästi rakennettu sulkuhuone tai tarvittaessa käyttöönotettava sulkutelta. Suojan ilmanvaihtolaite on käsi- tai jalkakäyttöinen ja se on varustettu hiekkasuodattimella.

Suojan hiekkasuodattimessa on oltava hiekkaa 1 m³ suojahuoneiden ja sairausosaston lattiapinta-alan 15 m² kohden. Suodattimessa olevan hiekkakerroksen on oltava vähintään 80 cm ja enintään 120 cm. Hiekkasuodattimen suurin sallittu koko on 4 m³. Suodattimessa käytettävän hiekan tulee olla puhdasta ja kuivaa. Hiekkana on käytettävä raekooltaan 1–3 mm tavallista rakennushiekkaa. Mikäli hiekkasuodattimen hiekka on kovettunut, kostunut tai se ei enää muutoin sovellu ilman suodattamiseen, Helsingin kaupungin pelastuslaitos suosittelee nykyisen hiekan tyhjentämistä hiekkasuodattimesta ja korvaavan vanhan hiekan. Hiekka voi olla joko peitettyä esimerkiksi muovilla, jotta se säilyisi kuivana ja puhtaana tai hiekka voi olla varastoituna säkeissä ja tarvittaessa hiekka on saatava suodattimeen 72 tunnissa.

B-luokan teräsbetonisuojassa on oltava vuoteet laskennallisesti 8 %:lle suojautuvista henkilöistä sekä käymälä jokaista alkavaa 25 henkilöä kohden. Suojassa on lisäksi oltava vesipiste ja lattiakaivo sulkuhuoneessa tai varavesisäiliöitä siten, että siitä riittää vettä 5 litraa suojautuvaa henkilöä kohden. Suojassa on oltava joko sulkuventtiilillä varustettu viemäri tai sen ulkopuolella on oltava kokoojakaivo.

Yleiset vaatimukset lainsäädännön (pelastuslaki 379/2011) osalta ovat: suoja tulee saada käyttökuntoiseksi 72 tunnissa, suojan osastointiin ei saa tehdä osastointia heikentäviä muutoksia, suojan laitteet ja varusteet tulee huoltaa ja tarkastaa vähintään kymmenen vuoden välein. Suojalle on tehtävä tiiveyskoe kymmenen vuoden välein, jolla osoitetaan suojan toimivuus. Lisäksi suojassa tulee olla tarvittavat materiaalit suojan käyttökuntoon laittamiseksi, suojautumiseksi ja uloskaivautumiseen sortumatilanteessa. Rakennuksen pelastussuunnitelmassa tulee olla suunnitelma väestönsuojan käyttökuntoon laittamiseksi 72 tunnissa. **Pelastuslaitos suosittelee nimeämään ja kouluttamaan väestönsuojalle väestönsuojanhoitajan.**

Säädösperusta:

Väestönsuojelulaki (438/1958),

Väestönsuojeluasetus (237/1959),

Pelastuslaki (379/2011),

Sisäasiainministeriön asetus väestönsuojien teknisistä vaatimuksista ja väestönsuojien laitteiden kunnossapidosta (506/2011) ja

Sisäministeriön päätös B- ja C-luokan väestönsuojista (318/1959).

Helsingin kaupungin pelastuslaitos suosittelee väestönsuojan tarkastamista vuosittain muun muassa lattiakaivon kunnan osalta. Lisäksi Helsingin kaupungin pelastuslaitos suosittelee

Varautumisen ja väestönsuojelun johtamisen palvelujen yksikkö

12.6.2024

väestönsuojan kunnostamista seuraavan perusparannuksen yhteydessä muun muassa asentamalla nykyaikainen ilmanvaihtolaitteisto, tarkastamalla ovien ja luukkujen kunto ja tiiveys, asentamalla riittävästi ylipaineventtiilejä, varustamalla väestönsuojasuoja sulkuteltalla, jos sulkuhuonetta ei ole, modernisoimalla varavesisäiliöt sekä kuivakäymäläastiat, varustamalla vesipiste letkulla sekä hankkimalla suojaan jäteastioita ja -pusseja.

C-luokan suojat

C-luokan teräsbetonisuoijat ovat yleisimpiä suojaluokkia, joita rakennettiin 1.7.1959-1.10.1963 välisenä aikana. Suoja on tarkoitettu enintään 150 henkilölle. Tämän tyyppisissä suojissa on kiinteästi rakennettu sulkuhuone tai tarvittaessa käyttönotettava sulkuteltta. Suojan ilmanvaihtolaite on käsi- tai jalkakäyttöinen ja se on varustettu hiekkasuodattimella.

Suojan hiekkasuodattimessa on oltava hiekkaa 1 m³ suojahuoneiden ja sairasosaston lattiapinta-alan 15 m² kohden. Suodattimessa olevan hiekkakerroksen on oltava vähintään 80 cm:ä ja enintään 120 cm:ä. Hiekkasuodattimen suurin sallittu koko on 4 m³. Suodattimessa käytettävän hiekan tulee olla puhdasta ja kuivaa. Hiekkana tulee käyttää raekooltaan 1–3 mm tavallista rakennushiekkaa. Mikäli hiekkasuodattimen hiekka on kovettunut, kostunut tai se ei enää muutoin sovellu ilman suodattamiseen, Helsingin kaupungin pelastuslaitos suosittelee nykyisen hiekan tyhjentämistä hiekkasuodattimesta ja korvaavan vanhan hiekan. Hiekka voi olla peitettyä esimerkiksi muovilla, jotta se säilyisi kuivana ja puhtaana tai se voi olla varastoituna säkeissä ja tarvittaessa hiekka tulee saada suodattimeen 72 tunnissa.

C-luokan teräsbetonisuoijassa on oltava vuoteet laskennallisesti 8 %:lle suojautuvista henkilöistä sekä käymälä jokaista alkavaa 25 henkilöä kohden. Suojassa tulee olla lisäksi vesipiste ja lattiakaivo sulkuhuoneessa tai varavesisäiliötä siten, että siitä riittää vettä 5 litraa suojautuvaa henkilöä kohden. Suojassa tulee olla joko sulkuventtiiliä varustettu viemäri tai sen ulkopuolella oleva kokoojakaivo.

Yleiset vaatimukset lainsäädännön (pelastuslaki 379/2011) nojalla ovat: suoja on saatava käyttökuntoiseksi 72 tunnissa, suojan osastointiin ei saa tehdä osastointia heikentäviä muutoksia, suojan laitteet ja varusteet tulee huoltaa ja tarkastaa vähintään kymmenen vuoden välein. Suojalle tulee tehdä tiiveyskoe kymmenen vuoden välein, jolla osoitetaan suojan toimivuus. Lisäksi suojassa tulee olla tarvittavat materiaalit suojan käyttökuntoon laittamiseksi, suojautumiseksi sekä uloskaivautumiseen sortumatilanteessa. Rakennuksen pelastussuunnitelmassa tulee olla suunnitelma väestönsuojan käyttökuntoon laittamiseksi 72 tunnissa. Pelastuslaitos suosittelee nimeämään ja kouluttamaan väestönsuojalle väestönsuojanhoitajan.

Säädösperusta:

Väestönsuojelulaki (438/1958),

Väestönsuojeluasetus (237/1959),

Pelastuslaki (379/2011),

Sisäasiainministeriön asetus väestönsuojien teknisistä vaatimuksista ja väestönsuojien laitteiden kunnossapidosta (506/2011) ja

Sisäministeriön päätös B- ja C-luokan väestönsuojista (318/1959).

Varautumisen ja väestönsuojelun johtamisen palvelujen yksikkö

12.6.2024

Helsingin pelastuslaitos suosittelee väestönsuojan tarkastamista vuosittain, mm. lattiakaivon kunto. Lisäksi Helsingin pelastuslaitos suosittelee väestönsuojan kunnostamista seuraavan perusparannuksen yhteydessä, mm. asentamalla nykyaikaisen ilmanvaihtolaitteiston, tarkistamalla ovien ja luukujen kunto ja tiiveys, asentamalla riittävästi ylipaineventtiilejä, varustamalla väestönsuojasuoja sulkutelalla, jos sulkuhuonetta ei ole, modernisoimalla varavesisäiliöt sekä kuivakäymäläastiat, varustamalla vesipiste letkulla sekä hankkimalla suojaan jäteastioita ja -pusseja.

3.4 VUODEN 1963 PÄÄTÖSTEN MUKAISET B- JA C-LUOKAN SUOJAT

B-luokan teräsbetonisuoijat

Näitä suoja rakennettiin 1.10.1963 – 1.7.1971 välisenä aikana. Suoja on tarkoitettu 150–300 henkilölle. Tämän tyyppisissä suojissa on kiinteästi rakennettu sulkuhuone tai tarvittaessa käyttöönotettava sulkutelta. Lisäksi suojassa on puhdistushuone jokaisen sisääntulon yhteydessä. Suojan ilmanvaihtolaitte on käsi- tai jalkakäyttöinen, tai mahdollisesti sähkökäyttöinen ja se on varustettu hiekkasuodattimella, joka toimii esisuodattimena sekä erityissuodattimella.

Ilmanvaihtolaitteet ovat jaettu kolmeen luokkaan I, II ja III. Laitteisto I riittää enintään 30 m²:n suuruista suojatila varten, laitteisto II riittää enintään 60 m²:n suuruista suojatila varten ja laitteisto III riittää enintään 90 m²:n suuruista suojatila varten. Hiekkasuodattimessa on oltava hiekkaa I laitteistossa 2 m³, II laitteistossa 4 m³ ja III laitteistossa 6 m³. Esisuodattimessa käytettävän hiekan on oltava puhdasta ja kuivaa. Hiekkana on käytettävä raekooltaan 1–3 mm:stä tavallista rakennushiekkaa. Hiekkakerroksen on oltava 100 cm:ä, muttei alle 80 cm:ä eikä yli 120 cm:ä. Lisäksi hiekan yläpuolelle on jätävä 60 cm:ä vapaata korkeutta. Mikäli hiekkasuodattimen hiekka on kovettunut, kostunut tai se ei enää muutoin sovellu ilman suodattamiseen, Helsingin kaupungin pelastuslaitos suosittelee nykyisen hiekan tyhjentämistä hiekkasuodattimesta ja korvaavan vanhan hiekan. Hiekka voi olla joko peitettyä esimerkiksi muovilla, jotta se säilyisi paremmin kuivana ja puhtaana tai se voi olla varastoituna säkeissä ja tarvittaessa hiekka tulee saada suodattimeen 72 tunnissa. Suojassa on oltava ylipainemittari suoja puhaltimen läheisyydessä.

Erytissuodattimen on oltava sellainen, että se on tarvittaessa liitettävissä helposti ilmanotto putken ja suoja puhaltimen väliin. Kun erityissuodatinta ei käytetä, tulee se säilyttää tiiviisti suljettuna eikä sitä saa avata turhaan.

Vuoden 1965 jälkeen rakennettujen B-luokan teräsbetonisuojiin erityissuodattimet sekä suoja puhallin tulee olla suojattuna lukittavalla suojahäkällä.

B-luokan teräsbetonisuojaissa on oltava käymälä jokaista alkavaa 30 henkilöä kohden. Väestönsuojaissa tulee olla matkaviestimen käytön mahdollistava tekninen järjestelmä tai puhelinpiste, joka on kytketty valmiiksi puhelinverkkoon joko omana liittymänä tai rakennuksessa olevan puhelimen rinnakkaisliittymänä. Tekniikan kehitys mahdollistaa väestönsuojan kiinteästä puhelinliittymästä luopumisen. Muutoksen mahdollistamiseksi on useita vaihtoehtoja, esimerkiksi laajakaista-antenni, jonka avulla saadaan käyttöön kaikkien eri operaattoreiden liittymät. Yleinen matkapuhelinverkon laajakaista-antenni tulee asentaa rakennuksen ullakolle tai ulkoseinälle noin 5 metrin korkeudelle. Vuoden 1963 määräysten mukaisessa B-luokan suojassa on radion vara-antennin läpivientiputki, joka on rauhan aikana oltava suljettuna.

Varautumisen ja väestönsuojelun johtamisen palvelujen
yksikkö

12.6.2024

Suojassa on lisäksi oltava vesipiste sulk- ja puhdistushuoneessa ja varavesisäiliötä siten, että siitä riittää juomavettä 20 litraa suojautuva henkilö kohden. Suojassa on oltava joko sulkuventtiiliä varustettu viemäri tai sen ulkopuolella on oltava kokoojakaivo.

Yleiset vaatimukset lainsäädännön (pelastuslaki 379/2011) osalta ovat: suoja on saatava käyttökuntoiseksi 72 tunnissa, suojan osastointiin ei saa tehdä osastointia heikentäviä muutoksia, suojan laitteet ja varusteet tulee huoltaa ja tarkastaa vähintään kymmenen vuoden välein. Suojalle on tehtävä tiiveyskoe kymmenen vuoden välein, jolla osoitetaan suojan toimivuus. Lisäksi suojassa tulee olla tarvittavat materiaalit suojan käyttökuntoon laittamiseksi, suojautumiseksi sekä uloskaivautumiseen sortumatilanteessa. Rakennuksen pelastussuunnitelmassa tulee olla suunnitelma väestönsuojan käyttökuntoon laittamiseksi 72 tunnissa. **Pelastuslaitos suosittelee nimeämään ja kouluttamaan väestönsuojalle väestönsuojanhoitajan.**

Säädöserusta:

Väestönsuojelulaki (438/1958),

Väestönsuojeluasetus (237/1959),

Asetus väestönsuojeluasetuksen muuttamisesta (578/1962),

Väestönsuojeluasetus (261/1962),

Asetus väestönsuojeluasetuksen muuttamisesta (261/1963),

Asetus väestönsuojeluasetuksen muuttamisesta (282/1971),

Sisäministeriön päätös B- ja C-luokan väestönsuojista (291/1963),

Sisäministeriön päätös B- ja C-luokan väestönsuojista annetun sisäministeriön päätöksen muuttamisesta (317/1965),

Sisäministeriön päätös B- ja C-luokan väestönsuojista annetun sisäministeriön päätöksen muuttamisesta (292/1969),

Pelastuslaki (379/2011) ja

Sisäasiainministeriön asetus väestönsuojien teknisistä vaatimuksista ja väestönsuojien laitteiden kunnossapidosta (506/2011).

Helsingin kaupungin pelastuslaitos suosittelee väestönsuojan tarkastamista vuosittain muun muassa lattiakaivon kunnan osalta. Lisäksi Helsingin pelastuslaitos suosittelee väestönsuojan kunnostamista seuraavan peruseronnyksen yhteydessä, mm. asentamalla nykyaikaisen ilmanvaihtolaitteiston, tarkistamalla ovien ja luukkujen kunto ja tiiveys, asentamalla riittävästi ylipaineventtiilejä, varustamalla väestönsuojasuoja sulkuteltalla, jos sulkuhuonetta ei ole, modernisoimalla varavesisäiliöt sekä kuivakäymäläastiat, varustamalla vesipiste letkulla sekä hankkimalla suojaan jäteastioita ja -pusseja.

Varautumisen ja väestönsuojelun johtamisen palvelujen
yksikkö

12.6.2024

C-luokan teräsbetonisuoijat

C-luokan teräsbetonisuoijat ovat yleisimpiä suojaluokkia, joita rakennettiin 1.10.1963-1.7.1971 välisenä aikana. Suoja on tarkoitettu enintään 150 henkilölle. Tämän tyyppisissä suojissa on kiinteästi rakennettu sulkuhuone tai tarvittaessa käyttöön otettava sulkutelta. Suojan ilmanvaihtolaite on käsi- tai jalkakäyttöinen, tai mahdollisesti sähkökäyttöinen ja se on varustettu hiekkasuodattimella, joka toimii esisuodattimena sekä erityissuodattimella.

Ilmanvaihtolaitteet on jaettu kolmeen luokkaan I, II ja III. Laitteisto I riittää enintään 30 m²:n suuruista suojatilaa varten, laitteisto II riittää enintään 60 m²:n suuruista suojatilaa varten ja laitteisto III riittää enintään 90 m²:n suuruista suojatilaa varten. Hiekkasuodattimessa on oltava hiekkaa I laitteistossa 2 m³, II laitteistossa 4 m³ ja III laitteistossa 6 m³. Esisuodattimessa käytettävän hiekan on oltava puhdasta ja kuivaa. Hiekkana on käytettävä raekooltaan 1–3 mm tavallista rakennushiekkaa. Hiekkakerroksen on oltava 100 cm:ä, muttei alle 80 cm:ä eikä yli 120 cm:ä. Lisäksi hiekan yläpuolelle on jätävä 60 cm vapaata korkeutta. Mikäli hiekkasuodattimen hiekka on kovettunut, kostunut tai se ei enää muutoin sovellu ilman suodattamiseen, Helsingin kaupungin pelastuslaitos suosittelee nykyisen hiekan tyhjentämistä hiekkasuodattimesta ja korvaavan vanhan hiekan. Hiekka voi olla joko peitettyä esimerkiksi muovilla, jotta se säilyisi paremmin kuivana ja puhtaana tai se voi olla varastoituna säkeissä ja tarvittaessa hiekka tulee saada suodattimeen 72 tunnissa. Suojassa on oltava ylipainemittari suojapuhaltimen läheisyydessä.

Erytyssuodattimen tulee olla sellainen, että se on tarvittaessa liitettävissä helposti ilmanottoputken ja suojapuhaltimen väliin. Jos erityissuodatinta ei käytetä, tulee se säilyttää tiiviisti suljettuna ja sitä ei tule avata turhaan.

Vuoden 1965 jälkeen rakennettujen C-luokan teräsbetonisuojiin erityissuodattimet sekä suojapuhallin tulee olla suojattuna lukittavalla suojahäkällä.

C-luokan teräsbetonisuojojassa tulee olla käymälä jokaista alkavaa 30 henkilöä kohden. Väestönsuojassa tulee olla matkaviestimen käytön mahdollistava tekninen järjestelmä tai puhelinpiste, joka on kytketty valmiiksi puhelinverkkoon joko omana liittymänä tai rakennuksessa olevan puhelimen rinnakkaisliittymänä. Tekniikan kehitys mahdollistaa väestönsuojan kiinteästä puhelinliittymästä luopumisen. Muutoksen mahdollistamiseksi on useita vaihtoehtoja, esimerkiksi laajakaista-antenni, jonka avulla saadaan käyttöön kaikkien eri operaattoreiden liittymät. Yleinen matkapuhelinverkon laajakaista-antenni tulee asentaa rakennuksen ullakolle tai ulkoseinälle noin 5 metrin korkeudelle. Vuoden 1963 määräysten mukaisessa C-luokan suojassa on radion vara-antennin läpivientiputki, joka on rauhan aikana oltava suljettuna.

Suojassa on lisäksi oltava vesipiste sulkuhuoneessa ja varavesisäiliötä siten, että siitä riittää vettä 20 litraa suojautuva henkilö kohden. Suojassa tulee olla joko sulkuventtiilillä varustettu viemäri tai sen ulkopuolella oleva kokoojakaivo.

Yleiset vaatimukset lainsäädännön (pelastuslaki 379/2011) nojalla ovat: suoja tulee saada käyttökuntoiseksi 72 tunnissa, suojan osastointiin ei saa tehdä osastointia heikentäviä muutoksia, suojan laitteet ja varusteet tulee huoltaa ja tarkastaa vähintään kymmenen vuoden välein. Suojalle tulee tehdä tiiveyskoe kymmenen vuoden välein, jolla osoitetaan suojan toimivuus. Lisäksi suojassa tulee olla tarvittavat materiaalit suojan käyttökuntoon laittamiseksi, suojautumiseksi sekä uloskaivautumiseen sormatilananteessa. Rakennuksen pelastussuunnitelmassa tulee olla suunnitelma väestönsuojan

Varautumisen ja väestönsuojelun johtamisen palvelujen yksikkö

12.6.2024

käyttökuntoon laittamiseksi 72 tunnissa. **Pelastuslaitos suosittelee nimeämään ja kouluttamaan väestönsuojalle väestönsuojanhoitajan.**

Säädösperusta:

Väestönsuojelulaki (438/1958),

Väestönsuojeluasetus (237/1959),

Asetus väestönsuojeluasetuksen muuttamisesta (578/1962),

Väestönsuojeluasetus (261/1962),

Asetus väestönsuojeluasetuksen muuttamisesta (261/1963),

Asetus väestönsuojeluasetuksen muuttamisesta (282/1971),

Sisäministeriön päätös B- ja C-luokan väestönsuojista (291/1963),

Sisäministeriön päätös B- ja C-luokan väestönsuojista annetun sisäministeriön päätöksen muuttamisesta (317/1965),

Sisäministeriön päätös B- ja C-luokan väestönsuojista annetun sisäministeriön päätöksen muuttamisesta (292/1969),

Pelastuslaki (379/2011) ja

Sisäasiainministeriön asetus väestönsuojien teknisistä vaatimuksista ja väestönsuojien laitteiden kunnossapidosta (506/2011).

Helsingin kaupungin pelastuslaitos suosittelee väestönsuojan tarkastamista vuosittain muun muassa lattiakaivon kunnan osalta. Lisäksi Helsingin pelastuslaitos suosittelee väestönsuojan kunnostamista seuraavan peruseräparannuksen yhteydessä, mm. asentamalla nykyaikaisen ilmanvaihtolaitteiston, tarkistamalla ovien ja luukkujen kunto ja tiiveys, asentamalla riittävästi ylipaineventtiilejä, varustamalla väestönsuojasuoja sulkuteltalla, jos sulkuhuonetta ei ole, modernisoimalla varavesisäiliöt sekä kuivakäymäläastiat, varustamalla vesipiste letkulla sekä hankkimalla suojaan jäteastioita ja -pusseja.

3.5 VUODEN 1971 PÄÄTÖSTEN MUKAISET S1-LUOKAN TERÄSBETONISUOJAT

Vuoden 1971 päätösten mukaisia S1-luokan teräsbetonisuoja rakennettiin 1.7.1971-1.1.1986 välisenä aikana. Suoja on tarkoitettu enintään 150 henkilölle. Tämän tyyppisissä suoissa on joko kiinteästi rakennettu sulkuhuone tai tarvittaessa käyttöön otettava sulkuteltta, joka on kooltaan vähintään 2,5 m2. Suojan ilmanvaihtolaitteisto on sähkökäyttöinen ja tarvittaessa sitä on pystyttävä käyttämään käsin.

Erityissuodattimen on oltava sellainen, että se on tarvittaessa liitettävissä helposti laitteistoon sopivilla osilla. Jos erityissuodatinta ei käytetä, tulee se säilyttää tiiviisti suljettuna.

Varautumisen ja väestönsuojelun johtamisen palvelujen yksikkö

12.6.2024

S1-luokan teräsbetonisuojaissa on oltava käymälä jokaista alkavaa 30 henkilöä kohden ja ainakin puolet käymälöistä tulee olla kuivakäymälöitä. Väestönsuojaissa tulee olla matkaviestimen käytön mahdollistava tekninen järjestelmä tai puhelinpiste, joka on kytketty valmiiksi puhelinverkkoon joko omana liittymänä tai rakennuksessa olevan puhelimen rinnakkaisliittymänä. Tekniikan kehitys mahdollistaa väestönsuojan kiinteästä puhelinliittymästä luopumisen. Muutoksen mahdollistamiseksi on useita vaihtoehtoja, esimerkiksi laajakaista-antenni, jonka avulla saadaan käyttöön kaikkien eri operaattoreiden liittymät. Yleinen matkapuhelinverkon laajakaista-antenni tulee asentaa rakennuksen ullakolle tai ulkoseinälle noin 5 metrin korkeudelle. Suojaissa on oltava antennipistoke, mikäli rakennuksessa on yhteisantenni. Lisäksi vuoden 1971 määräysten mukaisessa S1-luokan suojaissa oltava radion varantennin läpivientiputki, joka on rauhan aikana oltava suljettuna.

Suojaissa tulee olla lisäksi vesipiste, pesuallas ja lattiakaivo sekä varavesisäiliötä siten, että siitä riittää vettä 20 litraa suojautuvaa henkilöä kohden. Suojaissa tulee olla joko sulkuventtiilillä varustettu viemäri tai sen ulkopuolella oleva kokoojakaivo. Suojaissa tulee olla ylipainemittari suoja puhaltimen läheisyydessä.

Alle 25 henkilön S1-luokan suojaissa ei välttämättä ole vesijohtoa tai allasta. Mikäli suojaissa ei ole vesipistettä, tulee suojaissa olla varavesisäiliötä siten, että siitä riittää vettä 30 litraa suojautuvaa henkilöä kohden. Mikäli suojaissa ei ole viemäriä, tulee suojaissa olla 10 litran kannellisia jäteastioita jokaista suojautuvaa henkilöä kohden.

Yleiset vaatimukset lainsäädännön (pelastuslaki 379/2011) nojalla ovat: suoja on saatava käyttökuntoiseksi 72 tunnissa, suojan osastointiin ei saa tehdä osastointia heikentäviä muutoksia, suojan laitteet ja varusteet tulee huoltaa ja tarkastaa vähintään kymmenen vuoden välein. Suojalle on tehtävä tiiveyskoe kymmenen vuoden välein, jolla osoitetaan suojan toimivuus. Lisäksi suojaissa tulee olla tarvittavat materiaalit suojan käyttökuntoon laittamiseksi, suojautumiseksi sekä uloskaivautumiseen sortumatilanteessa. Rakennuksen pelastussuunnitelmassa tulee olla suunnitelma väestönsuojan käyttökuntoonlaitoksi 72 tunnissa. **Pelastuslaitos suosittelee nimeämään ja kouluttamaan väestönsuojalle väestönsuojanhoitajan.**

Säädösperusta:

Väestönsuojelulaki (438/1958),

Väestönsuojeluasetus (261/1962),

Asetus väestönsuojeluasetuksen muuttamisesta (578/1962),

Asetus väestönsuojeluasetuksen muuttamisesta (282/1971),

Asetus väestönsuojeluasetuksen muuttamisesta (560/1971),

Asetus väestönsuojeluasetuksen muuttamisesta (971/1975),

Pelastuslaki (379/2011),

Sisäasiainministeriön asetus väestönsuojien teknisistä vaatimuksista ja väestönsuojien laitteiden kunnossapidosta (506/2011),

Sisäministeriön päätös S1-luokan väestönsuojista (561/1971),

Varautumisen ja väestönsuojelun johtamisen palvelujen
yksikkö

12.6.2024

Sisäministeriön päätös S1-luokan väestönsuojista annetun sisäministeriön päätöksen muuttamisesta (573/1971),

Sisäministeriön päätös enintään 25 henkilöä varten tarkoitettuja S 1-luokan väestönsuojia koskevista helpotuksista (769/1971).

Helsingin kaupungin pelastuslaitos suosittelee ilmanvaihtolaitteiston koekäyttämistä sekä lattiakaivon testaamista vähintään vuosittain.

3.6 VUODEN 1986 NORMIEN MUKAISET S1-LUOKAN TERÄSBETONISUOJAT

S1-luokan teräsbetonisuoijat

Vuoden 1986 normien mukaisia S1-luokan teräsbetonisuoja rakennettiin 1.7.1971-1.1.1986 välisenä aikana. Suoja on tarkoitettu enintään 150 henkilölle. Mikäli suojassa ei ole sulkuhuonetta, tulee sulkutilaan voida asentaa sulkutelttä. Suojan ilmanvaihtolaitteisto on sähkökäyttöinen ja tarvittaessa sitä on voitava käyttää käsin.

Erytysuodattimen tulee olla sellainen, että se on tarvittaessa liitettävissä helposti laitteistoon sopivilla osilla. Kun erityysuodatinta ei käytetä, tulee se säilyttää tiiviisti suljettuna.

S1-luokan teräsbetonisuojojassa on oltava käymälä jokaista alkavaa 30 henkilöä kohden ja ainakin puolet käymälöistä tulee olla kuivakäymälöitä. Väestönsuojojassa tulee olla matkaviestimen käytön mahdollistava tekninen järjestelmä tai puhelinpiste, joka on kytketty valmiiksi puhelinverkkoon joko omana liittymänä tai rakennuksessa olevan puhelimen rinnakkaisliittymänä. Tekniikan kehitys mahdollistaa väestönsuojan kiinteästä puhelinliittymästä luopumisen. Muutoksen mahdollistamiseksi on useita erilaisia vaihtoehtoja, esimerkiksi laajakaista-antenni, jonka avulla saadaan käyttöön kaikkien eri operaattoreiden liittymät. Yleinen matkapuhelinverkon laajakaista-antenni tulee asentaa rakennuksen ullakolle tai ulkoseinälle noin 5 metrin korkeudelle. Lisäksi suojassa on oltava antennipistoke, mikäli rakennuksessa on yhteisantenni.

Suojassa on lisäksi oltava vesipiste, pesuallas ja lattiakaivo sekä varavesisäiliötä siten, että siitä riittää vettä 20 litraa suojautuvaa henkilöä kohden. Suojassa on oltava joko sulkuventtiilillä varustettu viemäri tai sen ulkopuolella on oltava kokoojakaivo. Suojassa on oltava ylipainemittari suojapuhaltimen läheisyydessä.

Yleiset vaatimukset lainsäädännön (pelastuslaki 379/2011) nojalla ovat: suoja on saatava käyttökuntoiseksi 72 tunnissa, suojan osastointiin ei saa tehdä osastointia heikentäviä muutoksia, suojan laitteet ja varusteet tulee huoltaa ja tarkastaa vähintään kymmenen vuoden välein. Suojalle on tehtävä tiiveyskoe kymmenen vuoden välein, jolla osoitetaan suojan toimivuus. Lisäksi suojassa tulee olla tarvittavat materiaalit suojan käyttökuntoon laittamiseksi, suojautumiseksi sekä uloskaivautumiseen sortumatilanteessa. Rakennuksen pelastussuunnitelmassa tulee olla suunnitelma väestönsuojan käyttökuntoon laittamiseksi 72 tunnissa. Pelastuslaitos suosittelee nimeämään ja kouluttamaan väestönsuojalle väestönsuojanhoitajan.

Säädöserusta:

Väestönsuojelulaki (438/1958),

Varautumisen ja väestönsuojelun johtamisen palvelujen
yksikkö

12.6.2024

tarvittavat materiaalit suojan käyttökuntoon laittamiseksi, suojautumiseksi sekä uloskaivautumiseen sortumatilanteessa. Rakennuksen pelastussuunnitelmassa tulee olla suunnitelma väestönsuojan käyttökuntoon laittamiseksi 72 tunnissa. **Pelastuslaitos suosittelee nimeämään ja kouluttamaan väestönsuojalle väestönsuojanhoitajan.**

Säädösperusta:

Väestönsuojelulaki (438/1958),

Pelastustoimilaki (561/1999),

Laki väestönsuojelulain muuttamisesta (304/1990),

Laki pelastustoimen laitteiden teknisistä vaatimuksista ja tuotteiden paloturvallisuudesta (562/1999),

Väestönsuojeluasetus (237/1959),

Pelastustoimiasetus (857/1999),

Asetus väestönsuojeluasetuksen muuttamisesta (852/1990),

Asetus väestönsuojeluasetuksen muuttamisesta (1533/1995),

Sisäministeriön määräyskokoelma A:34 Kevyen väestönsuojan teknilliset määräykset (5/91),

Pelastuslaki (379/2011) ja

Sisäasiainministeriön asetus väestönsuojien teknisistä vaatimuksista ja väestönsuojien laitteiden kunnossapidosta (506/2011).

Helsingin kaupungin pelastuslaitos suosittelee ilmanvaihtolaitteiston koekäyttämistä ja lattiakaivon testaamista vähintään vuosittain.

S1-luokan teräsbetonisuoijat

Vuoden 1991 päätösten mukaisia S1-luokan teräsbetonisuoja rakennettiin 1.9.1991-1.12.2001 välisenä aikana. S1-luokan suoja on Helsingissä tarkoitettu enintään 150 henkilölle ennen 1.9.1999 ja sen jälkeen 120 henkilölle. Tämän tyyppisissä suojissa on joko kiinteästi rakennettu sulkuhuone tai tarvittaessa käyttöönotettava sulkutelta, joka on kooltaan vähintään 2,5 m². Mikäli suojassa on sulkutelta, tulee sulkutelalle olla kiinteästi asennettu kiinnityskehys, joka on yleensä puuta. Suojan ilmanvaihtolaitteisto on sähkökäyttöinen ja tarvittaessa sitä on voitava käyttää käsin.

Ilmanvaihtolaitteistossa on oltava erityissuodatin, joka puhdistaa ilman. S1-luokan teräsbetonisuoja on oltava käymälä jokaista alkavaa 20 m² kohden ts. 33 henkilöä kohden ja ainakin puolet käymälöistä tulee olla kuivakäymälöitä. Väestönsuojassa tulee olla matkaviestimen käytön mahdollistava tekninen järjestelmä tai puhelinpiste, joka on kytketty valmiiksi puhelinverkkoon joko omana liittymänä tai rakennuksessa olevan puhelimen rinnakkaisliittymänä. Tekniikan kehitys mahdollistaa väestönsuojan kiinteästä puhelinliittymästä luopumisen. Muutoksen mahdollistamiseksi on useita vaihtoehtoja, esimerkiksi laajakaista-antenni, jonka avulla saadaan käyttöön kaikkien eri operaattoreiden liittymät. Yleinen matkapuhelinverkon laajakaista-antenni tulee asentaa rakennuksen ullakolle tai

Varautumisen ja väestönsuojelun johtamisen palvelujen
yksikkö

12.6.2024

ulkoseinälle noin 5 metrin korkeudelle. Lisäksi suojassa on oltava antennipistoke, mikäli rakennuksessa on yhteisantenni.

Suojassa on lisäksi oltava vesipiste, pesuallas ja lattiakaivo sekä varavesisäiliötä siten, että siitä riittää vettä 50 litraa suojatilan neliometriä kohden. 150 henkilön tai 1.9.1999 jälkeen rakennetuissa 120:n henkilön suojissa varavesisäiliöistä tulee riittää vettä 50 l alkavaa m² kohden, ts. 30 litraa suojautuvaa henkilöä kohden. Suojassa tulee olla sulkuventtiilillä varustettu viemäri. Suojassa tulee olla ylipainemittari suojapuhaltimen läheisyydessä.

Yleiset vaatimukset lainsäädännön (pelastuslaki 379/2011) nojalla ovat: suoja on saatava käyttökuntoiseksi 72 tunnissa, suojan osastointiin ei saa tehdä osastointia heikentäviä muutoksia, suojan laitteet ja varusteet tulee huoltaa ja tarkastaa vähintään kymmenen vuoden välein. Suojalle tulee tehdä tiiveyskoe kymmenen vuoden välein, jolla osoitetaan suojan toimivuus. Lisäksi suojassa tulee olla tarvittavat materiaalit suojan käyttökuntoon laittamiseksi, suojautumiseksi sekä uloskaivautumiseen sortumatilanteessa. Rakennuksen pelastussuunnitelmassa on oltava suunnitelma väestönsuojan käyttökuntoonlaittamiseksi 72 tunnissa. **Pelastuslaitos suosittelee nimeämään ja kouluttamaan väestönsuojalle väestönsuojanhoitajan.**

Säädösperusta:

Väestönsuojelulaki (438/1958),

Pelastustoimilaki (561/1999),

Laki pelastustoimen laitteiden teknisistä vaatimuksista ja tuotteiden paloturvallisuudesta (562/1999),

Laki väestönsuojelulain muuttamisesta (304/1990),

Väestönsuojeluasetus (237/1959),

Pelastustoimiasetus (857/1999),

Asetus väestönsuojeluasetuksen muuttamisesta (852/1990),

Asetus väestönsuojeluasetuksen muuttamisesta (1533/1995),

S1-luokan teräsbetonisen väestönsuojan tekniset määräykset. Sisäasiainministeriö, määräyskokoelma, määräys nro 11/91. Sisäasiainministeriö, pelastusosasto, julkaisu A:39.,

Pelastuslaki (379/2011) ja

Sisäasiainministeriön asetus väestönsuojien teknisistä vaatimuksista ja väestönsuojien laitteiden kunnossapidosta (506/2011).

Helsingin kaupungin pelastuslaitos suosittelee ilmanvaihtolaitteiston koekäyttämistä ja lattiakaivon testaamista vähintään vuosittain.

Varautumisen ja väestönsuojelun johtamisen palvelujen yksikkö

12.6.2024

3.8 VUODEN 2001 ASETUSTEN MUKAISET K- JA S1-LUOKAN TERÄSBETONISUOJAT

K-luokan teräsbetonisuoja

Vuoden 2001 asetusten mukaisia K-luokan teräsbetonisuoja rakennettiin 1.12.2001-1.7.2011 välisenä aikana. K-luokan suoja on Helsingissä tarkoitettu enintään 27 henkilölle, ollen kooltaan enintään 20 m². Mikäli kohteessa on kuitenkin tehty muutos- tai korjaustyö, valmiiseen rakennukseen rakennettavan K-luokan väestönsuojan suojatila on voinut olla tarkoitettu enintään 133 henkilölle, olleen kooltaan enintään 180m². Suojan ilmanvaihtolaitteisto on sähkökäyttöinen ja tarvittaessa sitä on voitava käyttää käsin.

Ilmanvaihtolaitteistossa on oltava erityissuodatin, joka puhdistaa myrkylliset aineet ilmasta. K-luokan teräsbetonisuoja on oltava kuivakäymäläkomero ja -kalusteet jokaista alkavaa 20 m² kohden, ts. 27 henkilöä kohden. Väestönsuoja tulee olla matkaviestimen käytön mahdollistava tekninen järjestelmä tai puhelinpiste, joka on kytketty valmiiksi puhelinverkkoon joko omana liittymänä tai rakennuksessa olevan puhelimen rinnakkaisliittymänä. Tekniikan kehitys antaa mahdollisuuden luopua väestönsuojan kiinteästä puhelinliittymästä. Muutoksen mahdollistamiseksi on useita vaihtoehtoja, esimerkiksi laajakaista-antenni, jonka avulla saadaan käyttöön kaikkien eri operaattoreiden liittymät. Yleinen matkapuhelinverkon laajakaista-antenni tulee asentaa rakennuksen ullakolle tai ulkoseinälle noin 5 metrin korkeudelle. Jos rakennuksessa on käytössä yhteisantennilaitteet, tulee väestönsuojaan olla asennettu antennipiste.

Enintään 20 m²:n K-luokan väestönsuojat on saatu rakentaa ilman sulkutilaa, vesijohtoa ja viemärointia. Enintään 20 m²:n K-luokan suojassa tulee olla varavesisäiliötä siten, että siitä riittää vettä 40 litraa suojatilan neliometriä kohden. Kahdenkymmenseitsemän henkilön suojassa tulee olla varavesisäiliötä siten, että vettä riittää 30 litraa suojautuvaa henkilöä kohden. Suojassa tulee olla ylipainemittari suojapuhaltimen läheisyydessä. Suojassa tulee olla lisäksi mahdollisuus järjestää jätehuolto.

Yli 20 m²:n K-luokan väestönsuojissa on joko kiinteästi rakennettu sulkuhuone tai tarvittaessa käytönotettava sulkutelta, joka on kooltaan vähintään 2,5 m². Mikäli suojassa on sulkutelta, tulee sulkutelalle olla kiinteästi asennettu kiinnityskehys, joka on yleensä puuta. K-luokan väestönsuojissa on lisäksi oltava vesipiste, pesuallas ja lattiakaivo sekä varavesisäiliötä siten, että vettä riittää 40 litraa suojatilan neliometriä kohden. Kahdenkymmenenseitsemän henkilön suojassa tulee olla varavesisäiliötä siten, että siitä riittää vettä 30 litraa suojautuvaa henkilöä kohden. Suojassa tulee olla joko sulkuventtiilillä varustettu viemäri tai sen ulkopuolella oleva kokoojakaivo. Suojassa tulee olla ylipainemittari suojapuhaltimen läheisyydessä.

Päivämäärän 29.4.2005 jälkeen rakennetuissa K-luokan suojissa olevien varavesisäiliöiden tulee täyttää elintarvikepakkauksille asetetut materiaalivaatimukset. Lisäksi suojissa olevat kuivakäymälän kalusteen tilavuuden tulee olla vähintään 30 l. Jokaista kuivakäymälän kalustetta varten tulee olla vähintään 16 kpl pusseja sekä tarvikkeet pussien sulkemiseksi.

Yleiset vaatimukset lainsäädännön (pelastuslaki 379/2011) nojalla ovat: suoja tulee saada käyttökuntoiseksi 72 tunnissa, suojan osastointiin ei saa tehdä osastointia heikentäviä muutoksia, suojan laitteet ja varusteet tulee huoltaa ja tarkastaa vähintään kymmenen vuoden välein. Suojalle tulee tehdä tiiveyskoe kymmenen vuoden välein, jolla osoitetaan suojan toimivuus. Lisäksi suojassa tulee olla tarvittavat materiaalit suojan käyttökuntoon laitoksi, suojautumiseksi sekä sortumatilanteessa ulos kaventumiseksi. Rakennuksen pelastussuunnitelmassa tulee olla suunnitelma väestönsuojan

Varautumisen ja väestönsuojelun johtamisen palvelujen
yksikkö

12.6.2024

käyttökuntoon laittamiseksi 72 tunnissa. **Pelastuslaitos suosittelee nimeämään ja kouluttamaan väestönsuojalle väestönsuojanhoitajan.**

Säädösperusta:

Pelastustoimilaki (561/1999),

Pelastuslaki (468/2003),

Laki pelastuslain 6 §:n muuttamisesta (792/2009),

Laki pelastuslain 6 §:n muuttamisesta (1331/2009),

Laki pelastuslain muuttamisesta (1423/2009),

Laki pelastustoimen laitteiden teknisistä vaatimuksista ja tuotteiden paloturvallisuudesta (562/1999),

Pelastustoimiasetus (857/1999),

Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta (787/2003),

Sisäasiainministeriön asetus S1- ja K-luokan teräsbetonisista väestönsuojista (947/2001),

Sisäasiainministeriön asetus väestönsuojan laitteista ja varusteista (660/2005),

Sisäasiainministeriön asetus S1- ja K-luokan teräsbetonisista väestönsuojista (1385/2006),

Laki pelastustoimen laitteista (10/2007),

Pelastuslaki (379/2011) ja

Sisäasiainministeriön asetus väestönsuojien teknisistä vaatimuksista ja väestönsuojien laitteiden kunnossapidosta (506/2011).

Helsingin kaupungin pelastuslaitos suosittelee ilmanvaihtolaitteiston koekäyttämistä ja lattiakaivon testaamista vähintään vuosittain.

S1-luokan teräsbetonisuoijat

Vuoden 2001 asetusten mukaisia S1-luokan teräsbetonisuoja rakennettiin 1.12.2001-1.7.2011 välisenä aikana. S1-luokan suoja on Helsingissä tarkoitettu enintään 120 henkilölle. Tämän tyyppisissä suojissa on joko kiinteästi rakennettu sulkuhuone tai tarvittaessa käyttöönotettava sulkutelta, joka on kooltaan vähintään 2,5 m². Mikäli suojassa on sulkutelta, tulee sulkutelalle olla kiinteästi asennettu kiinnityskehys, joka on yleensä puuta. Suojan ilmanvaihtolaitteisto on sähkökäyttöinen ja tarvittaessa sitä on voitava käyttää käsin.

Ilmanvaihtolaitteistossa on oltava erityissuodatin, joka puhdistaa myrkylliset aineet ilmasta. S1-luokan teräsbetonisuoja on oltava kuivakäymäläkomero ja -kalusteet jokaista alkavaa 20 m² kohden, eli 120 henkilön suojassa tulee olla vähintään kuusi kuivakäymäläkomeroa- ja kalustetta. Väestönsuojassa tulee olla matkaviestimen käytön mahdollistava tekninen järjestelmä tai puhelinpiste, joka on kytketty

Varautumisen ja väestönsuojelun johtamisen palvelujen
yksikkö

12.6.2024

valmiiksi puhelinverkkoon joko omana liittymänä tai rakennuksessa olevan puhelimen rinnakkaisliittymänä. Tekniikan kehitys antaa mahdollisuuden luopua väestönsuojan kiinteästä puhelinliittymästä. Muutoksen mahdollistamiseksi on useita vaihtoehtoja, esimerkiksi laajakaista-antenni, jonka avulla saadaan käyttöön kaikkien eri operaattoreiden liittymät. Yleinen matkapuhelinverkon laajakaista-antenni tulee asentaa rakennuksen ullakolle tai ulkoseinälle noin 5 metrin korkeudelle. Jos rakennuksessa on käytössä yhteisantennilaitteet, tulee väestönsuojaan olla asennettu antennipiste.

Suojassa on oltava lisäksi mahdollisuus järjestää jätehuolto. S1-luokan väestönsuojissa tulee olla lisäksi vesipiste, pesuallas ja lattiakaivo sekä varavesisäiliötä siten, että siitä riittää vettä 40 litraa suojatilan neliometriä kohden. 120 henkilön suojissa tulee olla varavesisäiliötä siten, että siitä riittää vettä 30 litraa suojautuvaa henkilöä kohden. Suojassa tulee olla joko sulkuventtiilillä varustettu viemäri tai sen ulkopuolella oleva kokoojakaivo. Suojassa tulee olla ylipainemittari suojapuhaltimen läheisyydessä.

Ajankohdan 29.4.2005 jälkeen rakennetuissa S1-luokan suojissa olevien varavesisäiliöiden tulee täyttää elintarvikepakkauksille asetetut materiaalivaatimukset. Lisäksi suojissa olevien kuivakäymälöiden kalusteiden tilavuuden tulee olla vähintään 30 l. Jokaista kuivakäymälän kalustetta varten tulee olla vähintään 16 kpl pusseja sekä tarvikkeet pussien sulkemiseksi.

Yleiset vaatimukset lainsäädännön (pelastuslaki 379/2011) nojalla ovat: suoja on saatava käyttökuntoiseksi 72 tunnissa, suojan osastointiin ei saa tehdä osastointia heikentäviä muutoksia, suojan laitteet ja varusteet tulee huoltaa ja tarkastaa vähintään kymmenen vuoden välein. Suojalle tulee tehdä tiiveyskoe kymmenen vuoden välein, jolla osoitetaan suojan toimivuus. Lisäksi suojassa tulee olla tarvittavat materiaalit suojan käyttökuntoon laitoksi, suojautumiseksi sekä uloskaivautumiseen sortumatilanteessa. Rakennuksen pelastussuunnitelmassa tulee olla suunnitelma väestönsuojan käyttökuntoonlaittamiseksi 72 tunnissa. **Pelastuslaitos suosittelee nimeämään ja kouluttamaan väestönsuojalle väestönsuojanhoitajan.**

Säädösperusta:

Pelastustoimilaki (561/1999),

Pelastuslaki (468/2003),

Laki pelastuslain 6 §:n muuttamisesta (792/2009),

Laki pelastuslain 6 §:n muuttamisesta (1331/2009),

Laki pelastuslain muuttamisesta (1423/2009),

Laki pelastustoimen laitteiden teknisistä vaatimuksista ja tuotteiden paloturvallisuudesta (562/1999),

Pelastustoimiasetus (857/1999),

Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta (787/2003),

Sisäasiainministeriön asetus S1- ja K-luokan teräsbetonisista väestönsuojista (947/2001),

Sisäasiainministeriön asetus väestönsuojan laitteista ja varusteista (660/2005),

Sisäasiainministeriön asetus S1- ja K-luokan teräsbetonisista väestönsuojista (1385/2006),

Varautumisen ja väestönsuojelun johtamisen palvelujen
yksikkö

12.6.2024

Laki pelastustoimen laitteista (10/2007),

Pelastuslaki (379/2011) ja

Sisäasiainministeriön asetus väestönsuojien teknisistä vaatimuksista ja väestönsuojien laitteiden kunnossapidosta (506/2011).

Helsingin kaupungin pelastuslaitos suosittelee ilmanvaihtolaitteiston koekäyttämistä ja lattiakaivon testaamista vähintään vuosittain.

3.9 VUODEN 2011 ASETUSTEN MUKAISET S1-LUOKAN TERÄSBETONISUOJAT

Vuoden 2011 asetusten mukaisia S1-luokan teräsbetonisuoja on rakennettu 1.7.2011 lähtien. Ne ovat tällä hetkellä rakennettavia väestönsuojatyyppisiä. S1-luokan väestönsuoja rakennetaan enintään 180 henkilölle. Tämän tyyppisissä suojissa on joko kiinteästi rakennettu sulkuhuone tai tarvittaessa käytönotettava sulkutelta, joka on kooltaan vähintään 2,5 m². Mikäli suojassa on sulkutelta, tulee sulkutelalle olla kiinteästi asennettu kiinnityskehys, joka on yleensä puuta. Suojan ilmanvaihtolaitteisto on sähkökäyttöinen ja tarvittaessa sitä on voitava käyttää käsin.

Illmanvaihtolaitteistossa on oltava erityissuodatin, joka puhdistaa myrkylliset aineet ilmasta. S1-luokan teräsbetonisuoja on oltava kuivakäymäläkomero ja -kalusteet jokaista alkavaa 20 m² kohden, eli 180 henkilön suojassa on oltava vähintään yhdeksän kuivakäymäläkomeroa- ja kalustetta. Kuivakäymälöiden tulee olla sellaiset, että ne seisovat vapaasti lattialla. Jokaista kuivakäymälän kalustetta varten tulee olla vähintään 16 kpl pusseja sekä tarvikkeet pussien sulkemiseksi.

Väestönsuoja tulee olla matkaviestimen käytön mahdollistava tekninen järjestelmä tai puhelinpiste, joka on kytketty valmiiksi puhelinverkkoon joko omana liittymänä tai rakennuksessa olevan puhelimen rinnakkaisliittymänä. Tekniikan kehitys antaa mahdollisuuden luopua väestönsuojan kiinteästä puhelinliittymästä. Muutoksen mahdollistamiseksi on useita vaihtoehtoja, esimerkiksi laajakaista-antenni, jonka avulla saadaan käyttöön kaikkien eri operaattoreiden liittymät. Yleinen matkapuhelinverkon laajakaista-antenni tulee asentaa rakennuksen ullakolle tai ulkoseinälle noin 5 metrin korkeudelle.

S1-luokan väestönsuojissa on joko suojan sisällä oltava vesipiste, pesuallas ja lattiakaivo tai vesipiste voi sijaita väestönsuojan ulkopuolella sen välittömässä läheisyydessä. Jos vesipiste on väestönsuojan sisällä, suojassa tulee olla mahdollisuus säilyttää juomavettä vähintään 15 litraa varsinaisen suojatilan neliometriä kohden, ts. 20 litraa suojautuvaa henkilöä kohden. Mikäli vesipiste sijaitsee suojan ulkopuolella, tulee suojassa olla mahdollisuus säilyttää juomavettä vähintään 40 litraa varsinaisen suojatilan neliometriä kohden, ts. 30 litraa suojautuvaa henkilöä kohden.

Väestönsuojan varavesisäiliön tulee täyttää elintarvikepakkauksille asetetut materiaali vaatimukset ja varavesisäiliö on varustettava veden jakeluun sopivalla laitteella. Vesiastioiden tarkat vaatimukset löytyvät Valtioneuvoston asetuksista väestönsuojien laitteista ja varusteista 22 §. Suojassa tulee olla yli-painemittari suojapuhaltimen läheisyydessä.

Yleiset vaatimukset voimassa olevan lainsäädännön nojalla (pelastuslaki 379/2011): suoja on saatava käyttökuntoiseksi 72 tunnissa, suojan osastointiin ei saa tehdä osastointia heikentäviä muutoksia, suojan laitteet ja varusteet tulee huoltaa ja tarkastaa vähintään kymmenen vuoden välein. Suojalle tulee tehdä tiiveyskoe kymmenen vuoden välein, jolla osoitetaan suojan toimivuus. Lisäksi suojassa tulee

Varautumisen ja väestönsuojelun johtamisen palvelujen yksikkö

12.6.2024

olla tarvittavat materiaalit suojan käyttökuntoon laittamiseksi, suojautumiseksi sekä uloskaivautumiseen sortumatilanteessa. Rakennuksen pelastussuunnitelmassa tulee olla suunnitelma väestönsuojan käyttökuntoon laittamiseksi 72 tunnissa. **Pelastuslaitos suosittelee nimeämään ja kouluttamaan väestönsuojalle väestönsuojanhoitajan.**

3.10 VUODEN 2011 ASETUSTEN MUKAISET S2-LUOKAN TERÄSBETONISUOJAT

Vuoden 2011 asetusten mukaisia S2-luokan teräsbetonisuoja on rakennettu 1.7.2011 lähtien. Ne ovat tällä hetkellä rakennettavia väestönsuojatyyppejä. S2-luokan väestönsuojia rakennetaan enintään 1 200 henkilölle. Yksittäinen suojahuone saa olla korkeintaan 250 henkilölle. Pinta-ala henkilöä kohden on vähintään 0,75 neliometriä. Tämän tyyppisissä suojissa on kiinteästi rakennettu sulkuhuone, joka on kooltaan vähintään 4 m².

S2-luokan teräsbetonisessa väestönsuojassa ja kallioväestönsuojassa tulee olla erilliset poisto- ja raitisilmakanavat siten, että raitisilma-aukon ja poistoilma-aukon etäisyyden tulee olla toisistaan vähintään 10 metriä. Suojan ilmanvaihtolaitteisto on sähkökäyttöinen. Ilmanvaihtolaite on sijoitettava konehuoneeseen. Suojassa on pystyttävä havaitsemaan ja tunnistamaan myrkylliset aineet tuloilmasta, järjestelmän on toimittava myös sähkökatkon sattuessa. S2-luokan teräsbetonisessa väestönsuojassa konehuoneet ja muut tekniset tilat on erotettava vähintään kevyin väliseinän suojan muista tiloista. Väestönsuojassa tulee voida pitää ylipainetta vähintään 50 Pascalia.

Suojassa tulee olla yksi kuivakäymäläkomero ja -kaluste jokaista alkavaa 20 neliötä kohden. Jätehuolto on järjestettävä tarkoituksenmukaisesti, astioita tulee olla 15 l / m².

Suojassa tulee olla vesipiste, pesuallas ja lattiakaivo Niiden on sijaittava väestönsuojan sisällä, vettä on pystyttävä säilyttämään 15 litraa / m²

Suojatilan välittömään läheisyyteen varattava Ensiapu- ja sairashuone tilaa vähintään 10% varsinaisen väestönsuojan pinta-alasta.

Suojassa tulee olla matkapuhelimen käytön mahdollistava tekninen järjestelmä tai puhelinpiste, joka on kytketty valmiiksi puhelinverkkoon Matkapuhelimen ei tarvitse olla valmiina.

Vara-/Hätävalo, voidaan käyttää ilmanvaihtolaitteen polttomoottorin generaattoriin kytkettynä, sähköverkko tulee varustaa pistorasioilla kaikissa tiloissa, akun kesto vähintään 5 tuntia. Väestönsuoja voidaan varustaa varavoimalla.

S2-luokan teräsbetonisessa väestönsuojassa tulee olla sisääntuloreitin lisäksi vähintään yksi hätäpoistumisreitti.

Säädösperusta:

Pelastuslaki (379/2011),

Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta (407/2011),

Valtioneuvoston asetus väestönsuojista (408/2011),

Valtioneuvoston asetus väestönsuojan laitteista ja varusteista (409/2011),

Varautumisen ja väestönsuojelun johtamisen palvelujen yksikkö

12.6.2024

Laki pelastustoimen laitteista (10/2007),

Sisäasiainministeriön asetus väestönsuojien teknisistä vaatimuksista ja väestönsuojien laitteiden kunnossapidosta (506/2011).

4. Väestönsuojien käyttö normaaliaikana

Väestönsuojia saa käyttää normaaliaikana rakennusluvassa mainittuun käyttötarkoitukseen, kuten esimerkiksi varastoina, kuntosalina, kerhotilana, sosiaalitalana tai kuivaushuoneena. Väestönsuojissa ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, joka aiheuttaa pysyviä kosteus tai hajuhaittoja. Lisäksi väestönsuojan seiniin ei saa liimata sisäverhoilua, väestönsuojissa ei saa säilyttää palavia nesteitä tai kaasuja eikä väestönsuojaan saa asentaa ovia ja luukkuja haittaavia rakenteita, joita ei saada purettua 72:n tunnin aikana. Väestönsuojissa olevia kiinnitysrimoja ei saa poistaa.

Väestönsuojan normaaliolojen käyttö tulisi olla sellaista, että suojan huolto ja tarkastus on mahdollista suorittaa. Kiinteistön omistajan edustajalla ja suojanhoitajalla tulisi olla pääsy kaikkiin sellaisiin väestönsuojassa oleviin tiloihin, joissa on väestönsuojan toimintaan liittyviä laitteita ja varusteita. Näin väestönsuojan tarkastus ja ylläpitotoimet ovat helposti tehtävissä.

Helsingin kaupungin pelastuslaitos suosittelee IV-koneiden käyttämistä, tiivisteiden ja padotusventtiilin tarkastamista ja huoltamista vuosittain sekä valmistajan ohjeiden ja suositusten mukaisesti.

5. Ohjeelliset väestönsuojan materiaalit

Kiinteiden laitteiden lisäksi väestönsuojassa tulisi olla suositusten mukainen väestönsuojan materiaali. Siihen kuuluu pääasiassa työkaluja, joita tarvitaan suojaa käyttökuntoon laittamiseksi ja hätätilanteessa suojasta ulos kaivautumiseksi. Suojaan tulisi varautua tuomaan suojaautujien käyttöön asunnoista tai muista toimitiloista mm. paristokäyttöisesti toimiva radio, televisio, mikroaaltouuni sekä muita välttämättömiä kalusteita, joita ei tarvitse hankkia suojaan etukäteen.

Tyypillisesti väestönsuojan materiaaliin kuuluu muun muassa suojan työkalusarja. Näitä työkaluja voidaan käyttää myös normaalioloissa. Työkalujen on kuitenkin oltava siten säilytettyinä, että ne ovat heti käytettävissä väestönsuojan käyttökuntoon laittamisen alkaessa. Väestönsuojan käyttökuntoonlaittoon ja uloskaivautumiseen tarvittavat työkalut: pajavasara, katkaisutaltta, piikkitaltta, linjapihdit, voimaleikkuri, veistokirves, kenttälapio, sorkkarauta, käsisaha, rautasaha + 5 varaterää, jakoavain, ruuvitaltta, ristipääruuvitaltta, vasara, nauvoja, puukko, köysi, kiintoavainsarja ja putkiphdit.

Väestönsuojan työkalusarjalla on suunniteltu pystyttävän suorittamaan vuosittaiset väestönsuojan huoltotoimet, kunnostamaan väestönsuoja käyttökuntoon, suorittamaan suojautumisen aikana huolto- ja ylläpitotoimenpiteitä ja mahdollisesti raivaamaan tie ulos väestönsuojasta hätäpoistumistien kautta.

Väestönsuojassa tulisi olla seuraava dokumentaatio: laitteiden käyttö- ja huolto-ohjeet, ohjeet normaaliolojen ilmanvaihdon muutostöistä siirryttäessä poikkeusolojen laitteiston käyttöön ja ohjeet venttiilien asennoista eri suojautumistilanteissa mukaan lukien viemärin sulkuventtiilin asennot, ohjeet tarvittavista rakennus- ja purkutöistä, irrallisen ilmanottoputken asennus- ja sijoitusohje sekä suojan piirustukset.

Varautumisen ja väestönsuojelun johtamisen palvelujen
yksikkö

12.6.2024

Suojeluhenkilöstön materiaalit:

- Suojanaamari ja siihen suodatin 2 kpl
- Suojakypärä + hihnat 2 kpl
- Suojalasit 2 kpl
- Suoja-asu 2 kpl
- Kumisaappaat 2 kpl
- Suojakäsineet 2 paria
- Hihansuiden ja lahkeiden tiivistämiseen tarkoitettu teippi
- Huomioliivi
- Ensiapulaukku ja suojasidepakkaus sekä ensiside 2 kpl.

Lisäksi suojassa olisi syytä olla

- Opaskirja suojan käytöstä
- Suojan merkitsemiskilpisarja
- Huopa tai lämpöpeite
- Käsivalaisin 2 kpl + paristot
- Sankoruisku tai käsiammutin
- Palosanko
- Taittopaarit ja sen kantohihnat
- Vedensäilytysaine
- Rautakanki.

Yksityiskohtaisen suosituksen väestönsuojan työkaluista ja muusta taloyhtiön ja väestönsuojaan hankittavista työkaluista löytyy pelastuslaitoksen internet-sivuilta. Lisäksi Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö ja alueellinen pelastusliitto Helpe Ry neuvovat hankinnoissa.

6. Yleinen ohje suojan tiiveyden tarkastamiseen

1. Sulje suojan ovi ja luukut, sulje tiiviisti normaaliajan ilmanvaihtoaукот sulkulaipoilla tai muulla tiiviillä tilapäisratkaisulla sekä viemärin sulkuventtiili.

Varautumisen ja väestönsuojelun johtamisen palvelujen
yksikkö

12.6.2024

2. Tutustu ilmanvaihtolaitteen käyttöohjeisiin ja varmistu ettei tuloilmakanavassa ole roskia
3. Tarkasta ylipainemittarin kunto ja aseta se nolla asentoon.
4. Sulje suojan seinissä olevat ylipaineventtiilit niissä olevista käsikäyttöisistä lukitusruuveista.
5. Sulje ilmanvaihtokoneen paineventtiili käsipyörästä.
6. Tarkasta silmämääräisesti sulkuteltoa. Sulkuteltoa ei tarvitse poistaa pakkauksesta.
7. Jos IV-laitteessa on ilmamäärämittarissa ”tiiveys” asento, toimi seuraavasti: käynnä vipu tiiveys-asentoon. Aseta ilmanvaihtolaitteistoon käsikampi ja pyöräytä ilmanvaihtokonetta muutama kierros, jotta öljyt liikkuvat vaihteistossa. Poista koneesta käsikampi. Käynnistä IV-kone painikkeesta ja avaa paineventtiiliä hitaasti siten, että ilmavirtamittarissa on lukema 150 m³/h. Tiiveys on riittävä, jos ylipainemittarissa on lukema 100 Pa.
8. Jos IV-laitteessa ei ole ilmamäärämittarin ”tiiveys” asentoa, toimi seuraavasti: Aseta ilmanvaihtolaitteistoon käsikampi ja pyöräytä ilmanvaihtokonetta muutama kierros, jotta öljyt liikkuvat vaihteistossa. Poista koneesta käsikampi. Käynnistä IV-kone painikkeesta, kunnes ylipainemittari näyttää lukemaa 300 Pa. Mikäli 300 Pa ei saavuteta, tulee vuotokohtat etsiä ja tilkitä. Kun 300 Pa on saavutettu, sulje paineventtiili ja sammuta IV-kone. Mittaa kuinka kauan aikaa kuluu 200 Pa -> 50 Pa. Jos paineen laskuun kuluu yli 20 s, tiiveys on riittävä. Jos aikaa kuluu vähemmän kuin 20 s, tulee vuotokohta etsiä ja korjata.

7. Ohjeellinen väestönsuojan käyttöönottosuunnitelma

1. Poista suojasta väestönsuojankäytölle tarpeeton tavara. Suoja tyhjenetään sinne normaalioloissa varastoidusta tai muuten kerääntyneestä tavarasta. Tavarat voidaan siirtää kiinteistön muihin tiloihin; asuntoihin, toimitiloihin, autotalleihin tms. paikkaan, jossa ne syttyessään aiheuttaisivat mahdollisimman pienen vahinkoriskin.
2. Järjestä suojan siivous, tuuleta, ja säädä suojan lämmitys mahdollisimman pieneksi.
3. Varmistu ovien ja luukkujen toiminnasta sekä tiiveydestä.
4. Tarkasta varauuskäynnin käyttökelpoisuus. Mikäli varauuskäytävän ulostulo on maanpinnalla, varmista, ettei sen yläpuolella ole esimerkiksi pysäköityjä ajoneuvoja tai muuta tavaraa mikä voisi estää uloskaivautumisen tai varauuskäyntiluukun kokonaan avautumisen.
5. Kiinnitä suojassa oleva sulkutelto suojaoven sisäpuolelle kiinnityskehukseensä valmiusasentoon tai varmista sulkuhuoneen esteettömyydestä.
6. Tarkasta, ettei ilmanottoaukon välittömässä läheisyydessä ulkona ole palavaa materiaalia, joka syttyessään voisi estää puhtaan ilman saannin suojaan.
7. Sulje tiiviisti normaaliajan ilmanvaihtoaukot sulkulaipoilla.
8. Pehdy ilmanvaihtolaitteiston käyttö- ja huolto-ohjeisiin. Tarkasta valmistajan ohjeiden mukaisesti laitteiston kunto ja laitteiston osien toiminta.

Varautumisen ja väestönsuojelun johtamisen palvelujen yksikkö

12.6.2024

9. Tarkasta ylipainemittarin kunto ja nestemäärä.
10. Tarkasta erityissuodattimen kunto siten, että suodattimen sulkukannet ovat tiiviisti paikoillaan ja ehjät. Erityissuodattimen suojat saa poistaa vasta viranomaisen käskystä.
11. Tarkasta suojan tiiviys yllä olevien ohjeiden mukaisesti tai valmistajan ohjeiden mukaisesti (ns. tiiveyskoe).
12. Tarkasta varavesisäiliöiden määrä ja täytä ne puhtaalla juomavedellä.
13. Asenna kuivakäymälät oikeille paikoilleen valmistajan ohjeiden mukaisesti. Kuivakäymälät on voitu suunnitella kiinnitettäväksi erillisiin kiinnitysrimoihin.
14. Varmista viestiyhteyksien toimivuus. Mikäli matkapuhelin ei toimi suojaossa, asenna rakennuksen ullakolle tai ulkoseinälle noin 5 metrin korkeudelle yleisen matkapuhelinverkon laajakaista-antenni.
15. Seuraa viranomaisohjeita.

Lisätietoja saatavilla Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen internetsivulta <https://pelastustoimi.fi/helsinki/palvelut/vaestonsuojelu-helsingissa>. Väestönsuojajohtaja kursseja tarjoaa Helsingissä Helsingin pelastusliitto ry. Helpe ry:n kurssitarjonta löytyy internetsivuilta <https://www.helpe.fi/koulutus-ja-kurssit/>

Helsingin kaupungin pelastuslaitos suosittelee väestönsuojanhoitajan nimeämistä ja kouluttamista.

8. Muuta

Lisätietoja antaa Helsingin kaupungin pelastuslaitos

- Varautumisen ja väestönsuojelun johtamisen palvelujen yksikkö
  - o Sähköposti: vss@hel.fi
- Päivystävä palotarkastaja
  - o Puhelin: 09 310 31203 arkisin kello 9–11 ja 12–14
  - o Sähköposti: palotarkastaja@hel.fi arkisin kello 9–15.

Esittelijä: Petri Parviainen, yksikön päällikkö

Hyväksyjä: Jani Pitkänen, pelastuskomentaja

Jakelu Johtoryhmä JLPELJoRy@hel.fi

VSS-yksikkö JLPELvss-yksikko@hel.fi

Päivystävä palotarkastajaryhmä palotarkastaja@hel.fi

Pelastuslaitoksen internet-sivut <https://pelastustoimi.fi/helsinki/palvelut/vaestonsuojelu-helsingissa>

Tiedoksi Helsingin kaupungin kanslia